

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

REORGANISATIE VAN HET SECRETARIAAT.

Het hoofdbestuur besloot in zijn vergadering van 21 Nov. j.l. uitvoering te geven aan de plannen tot reorganisatie van het secretariaat, zooals deze door de Algemeene Vergadering in Middelburg zijn aangenomen.

Voor deze reorganisatie is in de eerste plaats noodig, dat de Maatschappij den man aanwijst (kiest), die haar toekomstige secretaris zal zijn. Deze verkiezing zal, hetzij in een buitengewone algemeene vergadering, die wellicht om andere redenen bijeen geroepen zal moeten worden, hetzij per referendum geschieden uit een voordracht, door het hoofdbestuur op te maken.

Om tot de samenstelling van deze voordracht te komen zal het hoofdbestuur gaarne in kennis worden gesteld van namen van leden, die eventueel bereid zouden zijn een benoeming tot secretaris der Maatschappij te aanvaarden, hetzij dat deze zichzelf als zoodanig kenbaar maken, dan wel dat andere leden op hen de aandacht vestigen, mits daarbij dan de verzekering kan worden gegeven, dat een eventueele benoeming zal worden aangenomen.

De ondergeteekende ziet desbetreffende opgaven derhalve gaarne *ten spoedigste* te gemoet, terwijl hij zich tevens bereid verklaart tot het, desgewenscht, verstrekken van inlichtingen.

De secretaris der Ned. Maatschappij tot
bevordering der Tandheelkunde

H. G. PITSCH.

Amsterdam, van Eeghenstraat 75.

De vergadering van het hoofdbestuur op 21 Nov. j.l. verzond onderstaand telegram:

*Aan zijne Excellentie den Minister
van Onderwijs.
's-Gravenhage.*

Het hoofdbestuur der Ned. Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde vestigt de aandacht van Uwe Excellentie op ernstige misstanden in de tandheekundige opleiding aan het Tandheekkundig Instituut te Utrecht, waarvan het gebrek aan ruimte en assistentie op dit oogenblik wel het meest urgent schijnt en hetwelk vanaf het begin van dezen cursus zoo sterk nijpt, dat het onderwijs aanmerkelijk schade lijdt en tal' van studenten in hunne belangen worden benadeeld.

Het hoofdbestuur is overtuigd, dat spoedige voorziening in dezen noodtoestand dringend geboden is en veroorlooft zich Uwe Excellentie met klem te verzoeken de noodige maatregelen hiertoe te willen nemen.

Voor het hoofdbestuur,

I. A. HOLTHAUS, voorzitter.

H. G. PITSCH, secretaris.

Amsterdam, 27 Nov. 1925.

Van Eeghenstraat 75.

KORT VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING OP 26 EN 27
JUNI TE MIDDELBURG.

(Aanwezig 58 leden).

Vrijdag 26 Juni om acht uur opent voorzitter Holthaus de vergadering; hij deelt mede geen openingsrede te zullen houden, hoofdzakelijk om tijd te sparen.

Stukken, voor de algemeene vergadering bestemd, zijn niet ingekomen. Derhalve kan de secretaris, H. G. Pitsch, dadelijk overgaan tot het lezen van zijn jaarverslag. Het verslag is opgenomen in het Tijdschrift voor Tandheelkunde (p. 503 e.v.) Onder instemming van de vergadering brengt de voorzitter hem lof en dank voor het zeer uitvoerige en goed verzorgde verslag.

Bij het uitbrengen van zijn jaarverslag, als bijlage I van den beschrijvingsbrief reeds gedrukt, merkt de heer Edel op, dat het geheele jaar eigenlijk met te veel kasgeld was gewerkt. Het was toch in verband met gevoerde en eventueel te voeren actie wenschelijk betrekkelijk veel contanten ter onmiddellijke beschikking te houden.

Intusschen werd echter wederom *f* 4000.— belegd in $4\frac{1}{2}$ % N. W. S. 1917 à 96 $\frac{7}{8}$.

Waar de verificatiecommissie (de heeren René Hamer, en D. A. C. van den Hoorn), het volgende verslag uitbrengt:

„Ondergeteekenden, leden van de verificatiecommissie voor de kas der N. M. t. B. d. T. over het Mij.-jaar 1 Mei 1924—30 April 1925, hebben de bescheiden van den penningmeester gezien, in orde bevonden en stellen derhalve voor om dezen te déchargeeren onder dankzegging voor het gehouden beheer”,

en niemand eenigerlei opmerking wenschte te maken, neemt de voorzitter het voorstel der commissie over en geeft de vergadering door applaus hiermee hare instemming te kennen.

Tot leden der verificatiecommissie voor het jaar '25—'26 benoemt de vergadering de heeren Oostnigh en de Beer, welke hunne benoeming aannemen.

Het rapport der O. en E. commissie werd, door een misverstand niet schriftelijk uitgebracht. De voorzitter dezer commissie, de heer van Hasselt, kon zich bij zijn mondelinge mededeelingen echter hoofdzakelijk bepalen tot eene verwijzing naar het jaarverslag van den H.

B. secretaris onder toevoeging, dat de in dit verslag genoemde sub-commissie met grooten ijver haar taak had volvoerd en hem h  r rapport d.d. 25 Juni had ter hand gesteld. Na dit opnieuw in de voltallige O. en E. commissie te hebben besproken zal deze zonder twijfel hare beschouwingen aan het H. B. kunnen aanbieden en de kwestie rijp genoeg zijn om in een buitengewone algemeene vergadering te worden behandeld. Hij voegt hieraan toe, dat de heer Nord voor het lidmaatschap der commissie heeft bedankt, terwijl de heer Klinkhamer bereid is gevonden aan de verdere werkzaamheden deel te nemen.

De voorzitter vestigt nog de aandacht op het buitengewoon belangrijke van de onderhavige materie en op de moeilijkheid om in dezen tot conclusies te komen, die door de algemeene vergadering vrijwel eenstemmig zullen kunnen worden aanvaard. Tegen den winter hoopt hij een buitengewone algemeene vergadering te kunnen bijeenroepen. In dit stadium gaven klaarblijkelijk de ontvangen mededeelingen geen aanleiding tot opmerkingen van uit de vergadering.

Het verslag der Ziekenfondscommissie vormde bijlage II van den beschrijvingsbrief. Door verschillende omstandigheden had de commissie niet zoo actief kunnen zijn als zij zelve wel wenschte. Ook echter meende zij te moeten klagen over gebrek aan medewerking van de afdeelingen bij een door haar ingestelde enquête naar de in den lande bestaande ziekenfondsen.

De heer v. d. Linden protesteert tegen deze klacht. Hem is n.l. gebleken, dat de secretaris, de heer Friedrich, bedoeld verzoek heeft gezonden aan de correspondenten van het Steunorgaan. Meerdere centralisatie acht hij overigens gewenscht.

Aan de orde is vervolgens het rapport der commissie voor schooltandverzorging (afgedrukt in het T. v. T. 15 Juni 1925). De voorzitter leest de conclusies van dit belangrijke rapport nogmaals voor. De heer van Hasselt brengt de commissie hulde voor haar werk, daarnaast merkt hij op dat men wellicht het systeem van behandeling in de school zal moeten laten vallen omdat autoriteiten hiertegen te veel bezwaren koesteren van onderwijskundigen aard. Onderzoek in de school zal men echter als een noodzakelijkheid moeten blijven voorstaan. De kinderen moeten voelen dat de tandarts als het ware bij de school hoort. Op paedagogische en practische gronden moet men dezen eisch handhaven. Voor het overige zal men, natuurlijk zonder de algemeene lijn uit het oog te verliezen, zich aan plaatselijke om-

standigheden moeten kunnen aanpassen. Andere leden, o.a. de heeren Bakker, Klinkhamer en Nord, wijzen op het gevaar dat mogelijkerwijs het instituut der mondverzorgsters zou kunnen brengen voor een nieuwe vorm van onbevoegde uitoefening der tandheelkunst. Overigens meent men aan verschillende zijden in de vergadering, dat het rapport te weinig concreets biedt, zoodat ook bij volledige aanvaarding ervan de Mij. in dezen nog niet voldoende haar standpunt zal hebben bepaald. De commissie betoogt, bij monde van de heeren H. van der Molen en van Andel, dat ook onderzoek in de school niet een *conditio sine qua non* behoeft te zijn, maar dat integendeel onderzoek aan een kliniek ook vele voordeelen biedt. Waarvan het contact met de ouders niet het kleinste is. De bezwaren tegen de mondverzorgsters deelt de commissie niet. Een principieele uitspraak ware echter nog tot een niet ver verwijderd tijdstip te verschuiven. Concretere voorstellen mocht men, meent de commissie, van haar niet verwachten. Zoo ver strekte hare taak niet. Waar hier en daar uit de discussie evenwel duidelijk blijkt, dat de zaak tot het nemen van conclusies nog niet rijp is, verzoekt de voorzitter de commissie diligent te blijven en meer bepaaldelijk te trachten een nauwkeurige omschrijving te geven van wat men onder een mondverzorgster zal hebben te verstaan, en welke taak aan deze zal worden opgedragen. Voor het overige, zij dit zeer verdienstelijke rapport het richtsnoer van de Mij. en van hare organen, waar deze tot het geven van adviezen aan autoriteiten geroepen mochten worden.

Het rapport der commissie B. O. U. T. wordt, zooals wel vanzelf spreekt, uitgebracht door collega Klinkhamer. Uit den aard der zaak, aldus deze, heeft de bestrijding der onbevoegde uitoefening gestaan in het teeken van afwachten. Van afwachten n.l. wat met het wetsontwerp tot het verleenen van een bevoegdheid aan voor 1913 zelfstandig gevestigde technici zou geschieden. Dit ontwerp werd wet, en op grond van deze wet zal aan sommige technici de bevoegdheid kunnen worden gegeven, tot de toepassing der volledige tandprothese. Gedétailleerd ging spreker na op welke punten de uitvoering van deze wet nog op verschillende wijzen zal kunnen geschieden en waar gevaren voor publiek en voor den tandheerkundigen stand dreigen. Aan de hand der bij hem ingekomen brieven der inspecteurs gaat hij vervolgens na wat in het land door de commissie B. O. U. T. is verricht. Verschillende gevallen worden beoordeeld en toegelicht. Bijna iedere inspecteur klaagt over de weinige medewerking van de leden der afdelingen. Persoonlijk had collega Klinkhamer contact, hetzij schrif-

telijk, hetzij in mondeling onderhoud met verschillende ambtenaren van het openbaar ministerie en met den hoofdinspecteur en de inspecteurs van de volksgezondheid.

Een arrest van den Hoogen Raad over het wel of niet toelaatbare van het verrichten van tandheelkundige behandelingen van patienten door niet bevoegde technici, werkend onder een arts of tandarts zal, naar blijkt uit de discussie van verschillende leden en den juridischen adviseur, nog moeten worden uitgelokt.

De Ned. M. t. B. der Geneeskunst heeft aan hare leden kennis gegeven, dat zij het dekken van technici als ongeoorloofd beschouwt. De heer Klinkhamer acht het concentreeren der geheele B. O. U. T. actie in één hand gewenscht. Een stevig applaus der vergadering onderstreept zijn betoog en vertolkt hem den dank der collega's voor zijne ijverige bemoeiingen.

Collega Nord wijst er nogmaals op, dat uiterste activiteit der Mij. gewenscht is om te voorkomen dat bevoegdheidsbewijzen in veel te ruime mate worden verstrekt; Bakker acht het gewenscht er bij den minister op aan te dringen, dat zij, aan wie bevestiging wordt verleend, ook zullen vallen onder het nog in te stellen toezicht op medici, tandartsen enz. hetgeen de B. O. U. T. commissie met hem eens is. Sanders stelt de vraag of de B. O. U. T. actie nu eigenlijk geschiedt ten bate van ons vak-belang of uit een oogpunt van algemeen volksbelang. In de avondzitting kan de zich ontspinnende collateralere discussie geen einde vinden. In een straks volgend deel van dit verslag zal men echter het antwoord der vergadering vinden op deze principieele vraag.

Alsdan is eerst het woord aan den voorzitter der commissie voor de bestudeering van het vraagstuk der technikersopleiding, collega Jan Visser, die mededeelt, dat de commissie aan het einde van het vorig jaar, in overleg met een commissie uit de Ned. Tandtechnische Vereeniging een opleidingsschema klaar had. De tijd vóór de algemeene vergadering was echter te kort om een rapport bij het H. B. in te dienen, zoodat dit ook geen prae-advies kon geven. In de gereconstrueerde commissie staakten de stemmen over de vraag of samenwerken met de N. T. T. V. gewenscht was of niet. De leden besloten hun mandaat ter beschikking van het H. B. te stellen bij hetwelk de zaak thans berust.

De voorzitter doet thans uitkomen hoe of in de eerste plaats de vraag moet worden beslist over samenwerking of niet. Het H. B. over-

woog, dat voor samenwerking tot het bereiken van een goed omschreven doel door twee vereenigingen het geenszins noodzakelijk is, dat de leden beider vereenigingen over maatschappelijke verhoudingen in het algemeen van dezelfde meening zijn. Voor dit geval nu hebben commissies uit ieder der betrokken vereenigingen het doel omschreven in een paar opleidingsprogramma's, die vrijwel identiek bleken te zijn, en die uitsluitend vakken bevatten, welke volgens de opvattingen van technici, zoowel als van tandartsen, wettig zouden zijn voor een technicus, die als hulp van een tandarts wenscht te werken. Waar nu overigens nog maatregelen zijn te nemen, dat de opleiding inderdaad dit karakter zal dragen, en het H. B. op verschillende praktische gronden samenwerking gewenscht acht, adviseert het de algemeene vergadering harerzijds daartoe te besluiten.

De vergadering aanvaardt zonder discussie dit advies. Het H. B. zal derhalve nadere stappen tot uitvoering kunnen doen.

Het steunorgaan, wordt vervolgens door den heer Jan Visser met warme woorden bij de leden aanbevolen. Het heeft nog slechts de medewerking van een klein deel hunner. Het fonds is nog maar f 4678.67 groot. Pas als er f 5000.— is zou met het verleen van steun kunnen worden begonnen. Van verschillende kanten geeft men wenken voor de propaganda, waarvan de commissie van beheer een dankbaar gebruik hoopt te maken. Nog dankbaarder echter toonde zij zich, en met haar de heele vergadering, tegenover het eerlid van Hasselt, die met eenvoudig gebaar het bestaande kapitaaltje met een gift tot f 5000.— aanvulde.

Het jaarboekje der maatschappij heeft te kampen met de nalatigheid der collega's in het tijdig verstrekken van de noodige gegevens aan de commissie van redactie en met kleine tekorten bij de exploitatie. Het blijkt, dat de Mij. deze laatste gaarne zal dragen.

De voorzitter wekt op tot meer hulp aan de commissie en dankt deze, in het bijzonder collega Minck Blok, voor de ijver en nauwgezetheid, waarmee elk jaar dit belangrijke werk wordt verricht.

De bibliotheek-commissie doet verslag van den toestand onzer boekerij. Deze is langzamerhand groeiende. De tijdschriftenseries worden gecompleteerd. In het T. v. T. zullen lijsten worden opgenomen van ontbrekende en van dubbel-voorradije nummers. Door ruiling hoopt men goede resultaten te bereiken.

Het verslag van het T. v. T. werd door den secretaris voorgelezen. Uit den aard is dit identiek met het verslag, dat ook de wetenschappelijke vereenigingen bereikt.

Het bemiddelingsbureau mocht zich, blijkens mededeeling van den heer Werson verheugen in een aanzienlijk grootere belangstelling dan een vorig jaar.

De kas van het bureau werd door den H. B. penningmeester Edel gecontroleerd en in orde bevonden. Aan den heer Werson brengt de voorzitter den dank der vergadering.

Het incasso-bureau, waaraan Mr. Nord Thomson tot nu toe con amore zijn diensten bewees, bleek zeer nuttigen arbeid te hebben verricht. Een aanzienlijk deel der vorderingen werd in stabielere activa omgezet. Mr. Nord Thomson verdient hiervoor de dank der Mij.

De vergadering werd thans geschorst tot den volgende ochtend.

Zaterdagmorgen om negen uur heropent de heer Holthaus de vergadering en brengt de voorstellen van het H. B. tot reorganisatie van het secretariaat ter tafel. Deze luiden:

Art. 31 van het huishoudelijk reglement wordt gelezen:

Voorzitter en penningmeester van de Maatschappij worden gekozen door de Algemeene Vergadering uit een voordracht, bevattende de namen van hen, die door de afdeelingen voor die functie zijn genoemd.

Elke afdeeling is verplicht voor ieder der functies minstens twee leden der Maatschappij op te geven. De lijst van namen wordt tegelijk met de agenda voor de Algemeene Vergadering verzonden. De secretaris wordt benoemd door de Algemeene Vergadering op voordracht van het hoofdbestuur, welke voordracht één of meerdere namen mag bevatten. Bovendien wordt het hoofdbestuur aangevuld met de afgevaardigden, van de afdeelingen, die de overige functies onderling verdeelen.

Art. 48 wordt gelezen:

Aan den hoofdbestuurder-secretaris wordt een jaarlijksche bezoldiging van ten hoogste f 3500.— toegekend:

Toelichting: Toen tijdens het secretariaat-Koldewijn bleek, dat het niet mogelijk was met niet meer dan een eenvoudige hulpkracht het secretariaat naar behoren te vervullen, werd naar een oplossing gezocht en heeft men getracht deze te vinden door het bureau van het secretariaat onder te brengen bij onzen juridischen adviseur, die zich daartoe bereidwillig beschikbaar stelde. De werkwijze werd bij het in-functietreden van den tegenwoordigen functionaris gehandhaafd, alhoewel ze, eenerzijds een verbetering, anderzijds toch niet voldeed.

Onzen secretaris werd echter deze werkwijze: secretariaat in Amsterdam en bureau van het secretariaat te Leiden, op den duur te omslachtig, waarom hij een goed deel van het werk van het bureau weer naar zich trok (waarvoor hij in het afgelopen jaar de hulp van een typiste verlangde), terwijl hij aan

het bureau overliet het notuleeren der hoofdbestuurdersvergaderingen, het secretariaat van enkele commissies, het verzenden van adressen aan Kamerleden en dergelijke.

Bij de in het hoofdbestuur gehouden besprekingen is wel gebleken, dat men het er over eens was, dat het bureau in handen van den secretaris zelf behoorde te zijn; maar ook, dat dit, door den groei der Maatschappij en de uitbreiding harer werkzaamheden een zoodanige hoeveelheid tijd van den secretaris tvergt, dat men aan een behoorlijke bezoldiging van deze functie zich niet langer zal mogen onttrekken.

Het is de bedoeling om den hoofdbestuurder-secretaris te benoemen uit de leden der Maatschappij en hem wél stem te geven in de colleges, waarin hij als lid zitting heeft, teneinde hem, noch door zich zelf, noch door anderen uitsluitend als bezoldigd ambtenaar te doen beschouwen.

Wanneer de algemeene vergadering met bovenstaande voorstellen zal blijken mee te gaan, zal het hoofdbestuur ter gelegener tijd tot een verwezenlijking van het plan kunnen overgaan en alsnog aan uwe vergadering reglementswijzigingen voorstellen, welke in de praktijk zullen blijken gewenscht te zijn.

Voor het hoofdbestuur worden deze voorstellen nog nader toegelicht door den heer J. Sanders Ezn., nadat in de eerste plaats de heer de Beer, zijn bezorgdheid geuit heeft, gezien den staat van ontvangsten en uitgaven, over het grootte bedrag, voor den post „toelage secretaris” en over de wijze van de benoeming van den titularis, die hem niet voldoet.

De heer Sanders zegt, dat de functie van secretaris een belangrijk andere zaak worden dan zij tot nu toe het geval was. Bij de nieuwe regeling zal de secretaris in belangrijk andere verhouding tegenover de Mij. komen te staan dan tot nu toe het geval was; hij zal uit den aard der zaak veel meer moeten samenwerken met het hoofdbestuur der Mij. en met het dag. bestuur. Hierin ziet het hoofdbestuur de wenschelijkheid, dat het meer leiding mag vragen bij het kiezen van den te benoemen functionaris dan het geval was met de functies, welke de leidende personen uit het hoofdbestuur zelf vervullen. Voorzitter en penningmeester worden zij, die door de leden der Mij. in het algemeen het vertrouwen wordt waardig gekeurd om deze functies te vervullen. Met den secretaris wordt het anders, want die zal daar naast worden de *werker* in de Mij. Dit brengt mee, dat die secretaris in de eerste plaats door het hoofdbestuur moet worden gevonden de juiste man op de juiste plaats. Vandaar dat het hoofdbestuur zich de benoeming zoo heeft gedacht, dat dit college zelf een voordracht maakt voor die benoeming, waaruit de algem. vergad. de benoeming heeft te doen.

Ook de heer Bakker verdedigt de voorstellen en geeft over deze kwestie als zijn persoonlijke meening o.a. te kennen, dat de toekomstige functionaris minder leider dan uitvoerder zal moeten zijn. De samenstelling van de algemeene vergadering en het gering percentage der leden dat in 't algemeen de vergaderingen bezoekt, brengt hem tot de vraag of 't inderdaad democratischer is als een benoeming als deze door de leden dan wel zonder meer door het hoofdbestuur zou geschieden, en hij meent, dat, om zulk een benoeming democratisch te doen zijn, ze langs anderen weg tot stand zou moeten komen.

Hij geeft hierbij tevens kritiek op de geldende omslachtige werkwijze van de Maatsch., die meebrengt, dat vaak onbeteekenende zaken in zeer voltallige vergadering van het hoofdbest. moeten worden behandeld, terwijl bovendien de vertegenwoordiging van het geheele land en dus ook van de verschillende stemmingen in het hoofdbestuur, niet evenwichtig zijn.

Hij acht het waarschijnlijk, dat centralisatie van de werkzaamheden, als gevolg van deze reorganisatie, die schijnbaar veel kost, aanmerkelijke besparingen zal meebrengen. Met betrekking tot de benoeming memoreert hij, dat in het hoofdbestuur is gezegd, dat de relatie van dien aard zal moeten zijn, dat officieel om de twee jaar de benoeming plaats vindt, maar dat in redelijkheid mag worden verwacht, dat de benoeming wordt herhaald en trekt tenslotte een parallel tusschen den nieuwe functionaris en den secretaris eener gemeente.

De heeren Visser en Nord verklaren, dat wij moeten houden onzen secretaris-vertrouwensman en niet moeten krijgen een gesalarieerd ambtenaar en de laatste meent, dat dit kan uitgedrukt worden door in het reglementsartikel het woord „bezoldiging” te vervangen door „toelage”.

Hiertegen heeft het H. B. geen bezwaar. Een amendement in dezen zin op art. 48 wordt door den heer Nord ingediend. De vergadering geeft verder blijk eene voordracht van minstens twee namen te willen ontvangen. Ook dit verlangen wordt door den heer Nord in een amendement op art. 31 belichaamd. Beide amendementen worden met meerderheid van stemmen aangenomen, terwijl de vergadering de aldus geamendeerde artikelen 31 en 48 hierna met algemeene stemmen aanvaardt.

Hierna was het geschikte moment om een antwoord te vinden op de den vorigen avond door collega Sanders geopperde vraag aangaande het „Leitmotiv” der B. O. U. T. Door hem was de volgende motie ingediend:

„De Algemeene Vergadering der Ned. Mij. t. B. d. T., overwegende

„dat de onbevoegde uitoefening der tandheelkunde, waaronder ook de tandvervangkunst verstaan moet worden, in het algemeen in het nadeel der patienten strekt,

„dat derhalve bestrijding en beteugeling dier uitoefening een algemeen belang moet worden geacht,

„dat dit belang slechts kan worden begrepen, wanneer een juist inzicht in de zich hierbij voordoende vragen aanwezig is,

„dat zij om die reden, gelijk te voren, het verschaffen van dit inzicht aan buitenstaanders tot de plichten rekent, welke de Ned. Mij. t. B. d. T. te vervullen heeft,

„verzoekt het H. B. en de commissie B. O. U. T., om, ook lettende op den toestand, welke zal ontstaan na inwerkingtreding der wijziging-1925 van de Wet op de uitoefening der tandheelkunde, zich bij voortdoring aan de uit deze overwegingen voorspruitende taak der Maatschappij te blijven wijden.”

De zin dezer motie kon klaarblijkelijk niet zoo à l'instant tot het bewustzijn van velen der aanwezigen doordringen. Tot hen behoorde ook collega Bakker, die meende haar wèl te begrijpen, en de hoofzaak korter te kunnen zeggen, aldus:

„De Algemeene Vergadering spreke uit, dat naar hare meening de strijd tegen de onbevoegde uitoefening door haar in de eerste plaats wordt gevoerd in het belang van de Volksgezondheid en overwegingen van enger vakbelang in dezen pas een tweede plaats mogen innemen.”

Hij vond steun bij den B. O. U. T.-commissaris Klinkhamer. Anderen, de heeren Buisman en van der Molen echter betoogden, dat *uitsluitend* het volksbelang het richtsnoer der Maatschappij mocht zijn. Collega Sanders nam nu het woord om aan te toonen, dat zijne motie de voorkeur verdiende boven die van zijn collega-hoofdbestuurder. Want het gaat niet alleen, betoogde hij, om de Maatschappij te doen verklaren of algemeen belang of groepsbelang het ons leidend motief zal zijn. In de eerste alinea der motie heeft de steller willen zeggen, dat naar de meening der Mij. slechts de tandartsen, degenen zijn, die bevoegd moeten worden geacht tot uitoefening der tandheelkunde, waaronder ook de tandvervangkunst valt. Zonder dikke woorden te gebruiken kan men deze stelling rustig uitspreken. De tweede en derde alinea zijn opgenomen om te doen uitkomen, dat iemand die niet weet wat kunsttanden maken eigenlijk is, zooals talrijke heeren leden van Eerste en Tweede Kamer, ook niet kan begrijpen waarom de toepassing der volledige tandprothese door onbevoegden zoo schadelijk is. Omdat *wij* de deskundigen zijn, die dit wel weten, rust, zegt de derde alinea, op óns dan ook zeer bijzonder de plicht, dit inzicht

aan buitenstaanders te verschaffen. Alleen uit kracht van deze overweging hebben wij het recht er een bijzondere organisatie op na te houden tot bestrijding van onbevoegde uitoefening. Op grond van dien plicht en met dat recht zal het onze taak zijn, ziende wat uit de wetswijziging voortspuit, den minister voor te lichten, de inspecteurs van de volksgezondheid c.q. van advies te dienen en alles verder te doen voor onze denkbeelden, wat in ons vermogen ligt. Een krachtig applaus bewees, dat de vergadering thans de motie wél begreep en waardeerde. De heer Bakker toonde dit voor zijn deel door zijn motie in te trekken.

Een amendement Kayser om de woorden „in het algemeen” te laten vervallen werd verworpen, waarop men de motie met algemeene stemmen aannam en de voorzitter den heer Sanders voor zijn knap stuk werk complimenteerde.

De begrooting voor het jaar 1925—26 (zie hieronder) wordt zonder discussie met algemeene stemmen goedgekeurd.

BEGROOTING 1925—26.

Te ontvangen:

aan contributies	f 7800.—
„ rente	„ 350.—
totaal te ontvangen	f 8150.—

Uit te geven:

aan onkosten algemeene vergaderingen	f 200.—
„ onkosten hoofdbestuursvergaderingen	„ 300.—
„ toelage secretaris	„ 3000.—
„ hulpkracht secretaraiat	pro memorie.
„ drukwerken	„ 200.—
„ onkosten commissies	„ 500.—
„ toelage bibliotheekcommissie	„ 100.—
„ toelage commissie v. h. jaarboekje	„ 200.—
„ kosten v. intern. vertegenwoordiging	„ 250.—
„ reis- en verblijfkosten	„ 800.—
„ stenograaf	„ 600.—
„ Tijdschrift voor Tandheelkunde	„ 350.—
„ juridisch adviseur	pro memorie.
onvoorzien	„ 500.—
totaal uit te geven	f 7000.—
saldo	f 1150.—

Toelichting: Op deze begroting is de post juridisch-adviseur pro memorie uitgetrokken. Het hoofdbestuur is van meening, dat de behoefte aan bepaald juridische adviezen weinig uitgebreid is gebleken. Er bestaan naar zijn meening geen bezwaren, om voor de eventueel benodigde juridische adviezen voor elke gelegenheid te laten declareeren. Het behoeft nauwelijks te worden gestipuleerd, dat dit voorstel tot wijziging van de bezoldiging van den juridischen adviseur geenerlei gebrek aan appreciatie inhoudt van de diensten als zoodanig door den tegenwoordigen functionaris aan de Maatschappij bewezen.

Door een onnaspeurbare oorzaak was door de algemeene vergadering tot de straks te vermelden reglementswijzigingen nog niet besloten. Derhalve konden zij nog geen kracht bezitten, en was men gedwongen de leden voor een raad van beroep, genoemd in art. 28 der statuten (het hoogste rechtsprekende college in de Mij.) bij vrije keuze te benoemen. Om een niet te verwarde stemming te krijgen gaf de voorzitter in overweging niettemin namen te *noemen*. De aldus geleide vrije stemming had tengevolge, dat in eerste instantie collega's Switters en van Hasselt tot leden van den Raad werden benoemd, aan wien bij herstemming collega Blaauw Sr. werd toegevoegd. Tot plaatsvervangende leden koos men de heeren Sanders Ezn., Buisman en P. Kocken. In het vervolg echter zal de candidaatstelling geschieden overeenkomstig een nieuwe alinea van art. 60 H. R., welke men thans aanvaardde:

„De benoeming geschiedt uit een voordracht, bevattende de namen van hen die door de afdeelingen voor deze functie zijn genoemd.

„Elke afdeeling is verplicht voor ieder lid of plaatsvervangend lid van den raad van beroep minstens twee leden der maatschappij op te geven.

„De lijst met namen wordt tegelijk met de agenda voor de algemeene vergadering verzonden.

De reglementswijzigingen, welke vervolgens aan de orde werden gesteld gaven aanleiding tot een vrij uitgebreide discussie. Wij laten derhalve, behalve de text der eigenlijke wijzigingen, ook de toelichting, welke het H. B. in de beschrijvingsbrief gaf hier nogmaals volgen.

11. Voorstel van het hoofdbestuur tot wijziging van artikel 4, 5, 55 en 57 van het huishoudelijk reglement.

Art. 4 wordt gelezen:

Om haar doel te bereiken (art. 2 en 3 der statuten) stelt de Maatschappij zich voor in het bijzonder te bevorderen:

A. de tandheekkundige beroepsbelangen, n.l.:

- 1o. de belangen der tandheekkundigen en van den tandheekkundigen stand;
- 2o. goede tandheekkundige opleiding;
- 3o. het bestrijden der onbevoegde uitoefening der tandheekkunde.

B. de tandheekkundige volksbelangen:

- 1o. de mond- en tandhygiëne in den ruimsten zin;
- 2o. de tandheekkundige verzorging van het volk;
- 3o. het wetenschappelijk onderzoek op hygiënisch gebied ten bate van de tandheekkundige verzorging des volks.

Art. 5 wordt gelezen:

Om haar doel te bereiken wendt de Maatschappij o.a. de volgende middelen aan:

A. bevorderen van:

- 1o. een goede regeling van het tandheekkundige onderwijs en de tandheekkundige examina;
- 2o. het uitoefenen van intercollegiaal toezicht.

B. bevorderen van:

- 1o. school-tandverzorging;
- 2o. tandheekkundige hulp aan het personeel van leger en vloot;
- 3o. tandheekkundige hulp aan leden van ziekenfondsen en personeel van industrieele ondernemingen;
- 4o. tandheekkundige hulp aan inwonenden van rijks- en gemeenteziekenhuizen en inrichtingen van maatschappelijke verzorging;
- 5o. tandheekkundige hulp aan onvermogenen.

Art. 55, hierin te veranderen „art. 56” in: art. 4, 5 en 6.

Art. 57 wordt gelezen:

De centrale commissie van advies is samengesteld uit:

A. de centrale commissie voor de tandheelkundige beroepsbelangen; deze omvat de volgende sub-commissies:

- 1o. onderwijs- en examencommissie;
- 2o. commissie B. O. U. T.

B. de centrale commissie voor de tandheelkundige volksbelangen; deze is samengesteld uit een voorzitter, een secretaris en een aantal rapporteurs ter bestudeering van de onderwerpen genoemd in art. 4 B en 5 B van het huishoudelijk reglement.

De leden der centrale commissie worden voor den tijd van twee jaar door het hoofdbestuur benoemd.

De werkwijze der centrale commissie van advies is aan een commissiereglement onderworpen; dit reglement behoeft de goedkeuring van het hoofdbestuur.

Toelichting:

Deze voorstellen tot wijziging van het huishoudelijk reglement bedoelen een reorganisatie en uitbreiding van de centrale commissie van advies.

De centrale commissie van advies is oorspronkelijk ingesteld tot behartiging van de tandheelkundige volksbelangen. De oorspronkelijke bedoeling van de commissie was verband te brengen tusschen alle commissies welke tot doel hadden de tandheelkundige belangen van het volk te bevorderen om onderling voeling houdend op deze wijze art. 5 van de statuten der Maatschappij tot uitvoering te brengen.

Als voornaamste sub-commissies bestonden:

1. de schooltandklinik-commissie;
2. ziekenfonds-commissie;
3. ziektewet-commissie;
4. militaire-commissie (ter behartiging der tandheelkundige belangen voor leger en vloot).

Later is de C. C. uitgebreid tot medebhartiging der beroepsbelangen en is toen de onderwijs- en examen-commissie bij haar ondergebracht.

Bij het instellen der commissie is het hoofdbestuur een programma van arbeid voorgelegd, waarmee deze commissie zich zou bezig houden.

Het oorspronkelijke plan der centrale commissie ter behartiging der tandheelkundige volksbelangen bestond uit de volgende punten:

1. bevordering van tandheelkundige hulp aan:
 - a. minvermogenden in ziekenfondsen;
 - b. onvermogenden, armen, bedeeden in de ziekenhuizen, gestichten, etc.;
 - c. in de scholen door het bevorderen van de oprichting van schooltandklinieken en tandverzorging.
2. het propageeren van tandverzorging in woord en beeld bij het volk, het onderwijzend personeel, bij medici, industrieelen, enz.
3. het verzamelen van statistieken ten gebruike van de propaganda en tot steun tot het verkrijgen van tandheelkundige hulp aan de massa des volks als bedoeld sub a en c.

Al deze punten van het werkprogram zouden aan sub-commissies worden opgedragen, van welke sub-commissies de voorzitters samen, in de centrale commissie advies uitbrengende, beraadslagen zouden, omtrent de stappen tot bereiking van het doel te doen. De voorzitter en de secretaris der Maatschappij bekleeden q. q. deze ambten in de C. C. De werkwijze der centrale commissie, ofschoon gedeeltelijk vruchtdragend, heeft tot op heden niet de gewenschte resultaten gebracht. Men ziet steeds in bepaalde sub-commissies enkele personen zich inspannen en de andere commissie-leden nemen werkeloos deel. Wordt zulk een commissie dan in handen van andere functionarissen toevertrouwd, dan wordt het werk onderbroken, ja zelfs gaat het bereikte resultaat soms geheel verloren. Dit komt in hoofdzaak omdat door gebrek aan contact met de sub-commissies de leiding van de centrale commissie niet voldoende op de hoogte is om nieuwe richting te geven. De samenhang ontbreekt geheel. Buitendien zijn de beide sub 2 en 3 genoemde factoren, zoo noodig om de samenhang, zoowel naar binnen als naar buiten, te bevorderen, door deze werkwijze geheel verwaarloosd.

Ofschoon enkele der commissies in den loop der jaren hunne vruchtbare werkzaamheden hebben ontplooid, is er toch van een onderlinge samenwerking geen sprake geweest en is men aan het doel der commissie, het bereikbaar maken van tandheelkundige verzorging voor het geheele volk, niet voldoende tegemoet gekomen.

De ziekenfonds-commissie heeft langeren tijd, met min of meer goed gevolg de conserveerende tandheelkunde in de ziekenfondsen, als verplichte hulp aan de verzekerden, ingevoerd. Toch is men niet geslaagd de taak der Maatschappij ingang te doen vinden en wel, in hoofdzaak omdat de organisatie, welke vereischt wordt om de massa des volks tandheelkundige hulp deelachtig te doen worden, voor een groot deel schuilt in het populairiseeren der tandheelkundige hulp aan de eene zijde en aan de andere zijde in het beschikken over statistische gegevens en feiten-materiaal, welke noodig zijn om de noodzakelijkheid van tandheelkundige hulp aan te toonen en die op de juiste wijze aan te wenden. Het voorstel beoogt de reorganisatie der centrale commissie en wel in het bijzonder der centrale commissie voor tandheelkundige volksbelangen.

Het principe der sub-commissie wordt afgeschaft. In plaats daarvan wordt voor elk punt van het werkprogramma een verantwoordelijk rapporteur benoemd.

De commissie zal bestaan uit:

1. een voorzitter.
2. een secretaris.
3. rapporteur voor het vraagstuk hulp aan onvermogenen en in ziekeninrichtingen, enz.
4. rapporteur voor het vraagstuk hulp aan minvermogenen (in de ziekenfondsen) en voor de ziekwet.
5. rapporteur voor het vraagstuk schooltandverzorging.
6. rapporteur voor het opstellen van statistieken.
7. rapporteur voor de propagandamiddelen bij voordrachten.
8. rapporteur voor de propagandamiddelen in geschrifte.
9. rapporteur voor wetenschappelijk tandheelkundig hygiënisch onderzoek.
10. verder voor zoover als noodig plaatsvervangende rapporteurs.

In het reglement der commissie zal onder meer worden vastgelegd, dat de rapporteurs zich voor het uitvoeren van hun taak zullen verzekeren van de hulp van medewerkers (commissoriaal) van leden uit de verschillende deelen van het land.

De rapporteurs zullen ieder een eigen onderwerp bestudeeren en daarover jaarlijks of zoo vaak een vergadering wordt gehouden, verslag uitbrengen. Elke rapporteur is verantwoordelijk voor de gegevens, die hij verstrekt. Het door hem uitgebrachte rapport wordt op de comm. vergadering aan gezamenlijke bespreking onderworpen en zoo noodig gewijzigd, waardoor steeds contact blijft tusschen de leden der commissie; zij kunnen gebruik maken van elkaars gegevens.

Deze jaarlijksche overzichten zullen ertoe leiden dat zij de resultaten van hunne bemoeiingen kunnen overzien en eerst dan zullen deze rapporten volledig zijn wanneer alle onderdeelen der commissie met elkaar voeling houden en men zich er ten slotte rekenschap van kan geven wat binnen een bepaalden tijd b.v. een jaar, bereikt is en wat op vervulling wacht.

Behalve de bovengenoemde motieven, welke aanleiding zijn geweest dit voorstel te doen, heeft ook gegolden de overweging, dat onze Maatschappij, aangesloten bij de Fédération Dentaire Internationale, van de Internationale Hygiene Commissie van dit lichaam de opdracht heeft, een Nationale Commissie voor Tandheelkundige Hygiene te vormen, welke haar rapporten zoo mogelijk jaarlijks uitbrengt en de adviezen van de F. D. I. op dit domein in eigen land zoo mogelijk heeft te verwezenlijken. In deze commissie werden op de laatste zitting in Luxemburg als gedelegeerden benoemd de heeren: van Andel, B. de Beer en Bruske. 't Ligt dus op den weg dezer heeren deze opdracht te verwezenlijken en de werkwijze eener commissie als voorgesteld ligt volkomen in de lijn van deze opdracht.

Collega H. van der Molen, vreesde, dat deze opzet, hoewel theoretisch schoon, in de practijk te weinig effect zoude sorteeren. Studeeren door commissies acht hij uitstekend, maar daarmee is men er niet. Het resultaat der studie moet in de practijk worden gebracht. De Maatschappij moet ingrijpen, wat doen, in het dagelijksch leven. Hij geeft in overweging de voorgestelde werkwijze eerst eens een jaar te probeeren en eventueel dan het reglement te wijzigen. De

heer J. Sanders Ezn. heeft ernstige bezwaren tegen de redactie der artikelen.

Anderzijds verdedigt de heer Nord den nieuwen vorm der wet. Deze vernieuwing, zegt hij, is gegroeid uit de practijk en wordt voorgesteld door menschen, die dag in dag uit op dit terrein hebben gewerkt. Ook collega Jan Visser komt de voorstellers te hulp. Juist door deze regeling zal z.i. het onderscheid tusschen adviseerende en uitvoerende lichamen goed worden doorgevoerd.

De heer Bruske weerlegt de aangevoerde bezwaren, voor zoover ze niet van redactioneelen aard zijn. Deze laatste zullen in het H. B. nog onder het oog worden gezien. Met deze restrictie worden alle wijzigingen zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het H. B. krijgt nu nog machtiging om de onderhandelingen met de Mij. „Labor” voort te zetten en c.q. een buitengewone algemeene vergadering bijeen te roepen. Eveneens wordt het H. B. gemachtigd, zoo noodig, een nieuwen secretaris te doen benoemen door een buitengewone algemeene vergadering of per referendum. Statutair dient dit n.l. op een jaarvergadering te geschieden. De commissie van actie inzake het technikerswetje, (de heeren Klinkhamer, van Hasselt en Nord) wordt diligent verklaard.

Bij de rondvraag geven verschillende leden wenken ten beste der propaganda onder de pas afgestudeerden.

In zijn sluitingswoord richt de voorzitter zich tot de afdeelingen. Men klaagt wel eens dat daar te weinig de zaken kunnen worden besproken. De voorzitter verwijst naar het stenografisch verslag der algemeene vergadering, dat aan elk der afdeelingen wordt toegezonden. Hierin zal men, meent hij, stof te over vinden.

Eindelijk herinnert hij eraan, dat hij het volgend jaar niet meer als voorzitter beschikbaar zal zijn, (men zie intijds naar een opvolger uit) en sluit met dit weemoedig woord de zeer geslaagde vergadering.

De Commissie tot Redactie v. h. Verslag,

B. R. BAKKER.

P. H. BUISMAN.

H. G. PITSCH.